

רענן לוריא, הקריקטוריסט הפוליטי הידוע בכל העולם, ששימש גם כפרשן הפוליטי הבכיר של העיתון היפאני "אשאי שיימבון" והעיתון הווייטנאמי "וואסיניו אנד וורלד ריפורט", סיים ביקור במיזרח התיכון. במרוצת שמונת ימי שהותו בישראל הוא פגש בחמישה מנהיגים פוליטיים בולטים, לשם סידרת ראיונות בלעדית. שאלותיו הנוקבות יצרו כמה תשובות מפתיעות. רכשנו את הזכויות הבלעדיות לפירסום בישראל, ובמשך השבועות הקרובים נביא כאן במלואם את כל חמשת הראיונות, לפי הסדר הבא: יצחק שמיר, יצחק רבין, משה ארנס, שימעון פרס, אריאל שרון

● **אדוני ראשיהממשלה, ישראל כרגע נמצאת במצב של מלחמה עם סוריה, ערביהסעודית, עיראק, ירדן ולבנון. מדוע אינך מציב אתגר לפני מדינות אלה, בהכרזה חד-צדדית, כי ישראל כבר אינה רואה עצמה במצב מלחמה איתן?**
אנחנו מוכנים, כמובן, להצהיר כי אין לנו כל כוונות להכריז מלחמה, אבל זה לא יעזור... אך הרשה לי לומר לך דבר-מה על הצעתך. תחת להיכנס להבטחות כלפיהן, אני אומר שאחשוב על כך.

● **מנקודת מבטך, מדוע שאר צוה"הברית תמשיך לתמוך בישר-**

ראיון רענן ר. לוריא

אל, ברמה המסיבית של 685 דולר לכל גולגולת כל שנה?
אני חושב שכאן, במיוחד התיכון, אנחנו בתהליך האמינה ביותר של ארצות-הברית. אנחנו עמלים לשלום וליציבות. זה באינטרס של ארצות-הברית: ובלעדיו זה היה עולה לה הרבה יותר כסף.

● **אתה מתכוון, שלהחזיק בוחות אמריקאיים במיזרח התיכון בסדר גודל השווה לכוחם העכשווי של בוחות ישראל, היה עולה לארצות-הברית הרבה יותר?**
בהחלט.

● **מר שמיר, כשנשיה באחרונה בארצות-הברית הצגת את ראש ה מוסד החדש למנהל הסיי-איי. האם אתה מצפה להמשך שיתוף הפעולה הקרוב בין שתי הסוכנויות,**

ערפאת. הן אינן קשורות לקיצוניות של ערפאת או למתינותו. הסיבה העיקרית היא שמינימום הדרישה של ערפאת היא להשיג מדינה פלסטינית. הרגע שנתחיל לדבר איתו יהיה רגע קבלת רעיון זה, ואני גגרו. אינני יכול, ולא אקבל, רעיון זה, שכן קיום מדינת ישראל עומד בסתירה עם קיום מדינה פלסטינית. זה הכל.

● **הרשה נא לי לרגע לשחק את פרקליטו של השטן. נניח שתהיה מדינה פלסטינית, האם זה לא יתן לך יתרון של כתובת נוחה לפעול ליתגמול נגדה נוכח אירועים טרוריסטיים, ובנוסף לכך, כמולדת לי אוכלוסייה הערבית החיה בארץ,**

● **האם עדיין יש לכם שאיפות טריטוריאליזם לגבי הגדה המזרחית של הירדן? האין זה חלק מ"החלום התנכ"י הישן של ישראל?"**

הצד המזרחי של הירדן מאוכלס עתה רק בערבים. אין שם ולוא יהודי אחד. זו ארץ ערבית. היא שייכת לעם ערבי. ● **כך, קבענו כי ישראל של היום, ישראל של שמיר, הינה מודרנית דיה לזונה חלום בן 4000 שנה. זה אומר כי חלומות תנכיים ניתנים להתאמה, כדי להסתדר עם עובדות ריאליזם. האם איראפשה, שאותו סוג של גמישות מתבקש גם לגבי הגדה המערבית?**

ובכן, לכלונו יש חלומות ועקרונות, אך אנחנו חייבים להיות ערים למציאות. ● **ראשיהממשלה בגין אמר ב-4 באוגוסט 1970, ואני מצטט: "עובד דת קבלתנו את החלטת האו"ם 242 מנקודת מבטנו, זה לא ויתור על כל שיטחי יהודה ושומרון, אלא על רובם."**

איני זוכר ציטוט כזה. הייתי אומר, שאין כנמצא מילים קדושות שנסחו עליי גופים פוליטיים. אני מכיר הרבה מומחים רגולים במישפט בינלאומי, האומרים כי בעצם נסיגתנו מסיני כבר קיימנו את החלטות 242 ו-338.

● **זה נכון שבגין, טיים קרב, השת"ת בהתקפה האווירית על הכור ה גרעיני העיראקי?**
לא. לא.

● **גנרל שרון אמר שברצונו להיות ראש ממשלת ישראל, ואני מצטט: "אני הייתי עושה את העבודה. אני הייתי עושה זאת כפי שצריך לעשותה." האם אתה חש בהצלחה על פרקי אצבעותיך?**

בכלל לא. אני חושב שלכל אורח ישראלי יש שאיפה, יום אחד, להיות ראשיהממשלה של ישראל.

● **האם אתה חושב כי שרון יהיה ראשיהממשלה טוב?**

אינני יודע. אין לי ניסיון עם שרון (צחק). ● **שרון טוען, כי תחתיו ותחת שרביטחון רבין, עשתה ישראל "משגים גדולים" בדרך מיסולבם בהתקוממות הערבית.**

אין לי כל עניין בכניסה לפולמוס עם אנשי מיפלגתי.

● **אם כך, הרשה לי לעבור לאדם שאינו שייך למפלגתך — שימעון**

שמיר: ישראל ומדינה פלסטינית סותרות זו את זו

פרס. בראיון שהיה לי איתו, הוא אמר שאם היתה מתקבלת החלטה להחזרת השטחים בגדה המערבית וברצועת-עזה, לא היתה לו התנגדות להמשך חי המתנחלים היהודים שם, תחת שלטון ערבי. מה דעתך? ● **האם לא נסיר שום התנחלות ישראלית, אנו איננו שטח יינתן בכלל בחזרה?**

יורעה לך השקפתי. אנו חייבים לפעול למען השלום, ולא לחפש פיתרונות במישור הטריטוריאלי.

● **הצהרת לפני זמן מה, כי אתה מאור ספקני, אם אתה תהיה האיש שיוכיל את המשאומתן של שטחים. שני — החזרה בסופו של שטחים.**
כן.

● **האם זה אומר שאתה עומד להתפטר בקרוב, או שבכוונתך למי (המשך בעמוד 47)**

"לא ניזי שום התנחלות ישראלית ★ בנסי גתנו מסיני כבר יישמו את החלטות האו"ם 242 ו-338 ★ אני באמת נעלב כשמשווים אותי לערפאת ★ בוש וביקר אינם מקיאוליס"

וכך תתחזק הזהות היהודית של ישראל?

בקשר לנקודה הראשונה, אין לנו כל קושי למצוא את כתובות אש"ף (צחק). ובאשר לשאלה השנייה, אנו יודעים בדיוק מה רוצים אנשי אש"ף. ואנחנו יודעים שהעיקר אינו בה שגת מולדת לאנשיהם. מה שהם באמת רוצים עכשיו זה הרס מדינתנו.

ניתן להשוות אותי לערפאת. אני נעלב עמו קות מההשוואה. אני באמת נפגע.

● **נאמר, כי אם ראשיהממשלה שמיר לא ידבר עם ערפאת, בסופו של דבר, הוא יצטרך לדבר עם הפזי דמנטליסטיים המוסלמיים, שהם קי צוניהם יותר מאש"ף.**
יש לי סיבות משלי מדוע שלא לדבר עם

כסי שהתקיים בעבר?

אינני יכול לומר דבר, אם הצגתי או לא הצגתי משוה. אני רק יכול לומר כי במסגרת שיתוף-הפעולה האסטרטגי עם ארצות-הברית, יש שיתוף-פעולה פורה בין שירותי המודיעין שלנו לבין הסיי-איי.

● **במסגרת ביקורך, האם חשדת בנקודה כלשהי, כי הנשיא בוש או מזכיר-המדינה בייקר, ששוט נותנים לך די חבל, כתימרון פוליטי?**

כבר יש לי ניסיון ניכר עם מנהיגי ארצות-הברית ואני חושב שאיני רואה כאף אחד מהם מקיאולי חדש.

● **העיתונות האמריקאית מתייחסת אליך כאל "מר שמיר, הטורריסט היהודי לשעבר" ומשורה אותך לער-פאת?**

ובכן, כל אחד מכיר את הביוגרפיה שלי, ומפעם לפעם אנשים מבקשים להשוות אותי עם הטורריסטים של אש"ף. בשום פנים לא